

De Partz, een aloud Artesisch adellijk geslacht

Schepenen en burgemeesters van Geraardsbergen (tussen 1610 en 1760)
Kasteelheren van Viane (1650-1814)

Gaston IMBO(†)

Enig in de geschiedenis van Geraardsbergen! Gedurende bijna anderhalve eeuw, van 1613 tot 1759, zetelde een lid van een aan de stad totaal vreemde familie, de familie De Partz, als schepenen of als burgemeester. Hoe dit mogelijk was? Simpelweg door de voorspraak van de gouverneurs-generaal die hun trouwe legerofficieren wilden belonen met titels, ambten en domeinen. Bovendien vinden we gedurende ruim 150 jaar een De Partz als heer van Viane.

De familie de Partz (1600-1800)

De familie De Partz is van oude en gedegen adel : «Quant à la famille de Partz, elle est aussi recommandable par la noblesse que par l'ancienneté de son extraction »⁽¹⁾. De katholieke familie De Partz was van oudsher gevestigd in Artesië. Pierre de Partz, jonker⁽²⁾ en heer van Plonich⁽³⁾ in het graafschap Saint-Pol⁴, kreeg in 1552 van Karel V schadevergoeding onder de vorm van cijzen en renten, omdat zijn residentie zware schade had opgelopen tijdens de oorlogen met de Franse koning François Ier. Hij was gehuwd met Antoinette Damiens en hij overleed omstreeks 1574. Zijn zoon, Antoine de Partz, schildknaap, werd heer van Buissertain of Buscertain een uitgestrekt landgoed gelegen tussen Atrecht (Arras) en Saint-Pol. In 1582 huwde hij in Atrecht met Marie de Feutre⁽⁵⁾, dochter van Antoine de Feutre, heer van Sainte-Cathérine-

lez-Arras, en Marie Habarcq. Het is deze Antoine de Partz die zich met zijn gezin omstreeks 1600 in Geraardsbergen kwam vestigen. Hoe dit kwam? Als aanvoerder van een contingent Artesische soldaten, in Spaanse dienst⁽⁶⁾, vocht hij in juli 1600 in de slag bij Nieuwpoort, waarschijnlijk onder het opperbevel van aartshertog Albrecht, tegen Maurits van Nassau. Tijdens het beleg van Oostende (1601-1604) werd hij ziek en toen kwam hij zich in Geraardsbergen vestigen. Was hij hulp en bijstand komen afsmecken bij de relikwieën van Sint-Adriaan? De abdij van Geraardsbergen was immers een van de bekendste en meest bezochte bedevaartplaatsen van Europa. Ze moest Antoine de Partz goed en wel bekend zijn vermits twee van zijn verwanten, beiden afkomstig van Atrecht, nauw verbonden waren met de abdij, met name Simon de Warluzel⁽⁷⁾ (°Atrecht 1531, †Gent 1587) die er abt was geweest van 1559 tot 1582,

en Jérôme de Monceaux (°Atrecht 1552, †Geraardsbergen 1606) die er op dat moment de zittend abt was en dat sinds 1588. In een sententie (vonnis) van de Grote Raad van Mechelen⁽⁸⁾ d.d. 30 juni 1607 wordt van hem gezegd: "Antoine de Partz aiant tenu sa résidence à Grammont, chargé de longues maladies...". Bij akte van 27 september 1607 verleden voor burgemeester en schepenen van Geraardsbergen, schenkt hij bepaalde rechten aan zijn oudste zoon. Vermoedelijk is hij kort nadien en in elk geval vóór februari 1610 overleden⁽⁸⁾. Uit zijn huwelijk met Marie de Feutre had Antoine de Partz drie kinderen: Jean de Partz, heer van Buissertain en van Herlin, die krachtens patentbrieven van Aartshertog Albrecht en Isabella, gedateerd van 23 en 28 januari 1619, kapitein, meier en gezworene werd van Avesnes-le-Comte in het arrondissement Atrecht (Arras) en tevens forestier of opzichter der bossen onder deze

(1) F.V. GOETHALS, *Dictionnaire généalogique et héraldique des familles nobles du Royaume de Belgique*, t.I., Brussel, 1849, p.364.

(2) Over adellijke titels, zie desgewenst M. VAN TRIMPONT, *Wat is er van het leenstelsel?*, in *Gerardimontium*, jg.2005, nr.199, p.35,36.

(3) Een genaamde Plonich was landmeter en zou meerdere platen voor Sanderus' *Flandria Illustrata* (1637-1647) hebben getekend.

(4) Het eertijds machtige graafschap Saint-Pol was gelegen in het huidige Pas-de-Cales, meer bepaald in het toenmalige Ternois (Ternasland). Eén van de meest beruchte graven was Lodewijk van Luxemburg, alias 'le Connétable de Saint-Pol' (1418-1475). Deze werd door Karel de Stoute uitgeleverd aan Lodewijk XI die hem liet onthoofden voor hoogverraad. (J. VAN OVERSTRAETEN, *De Nederlanden in Frankrijk*, Tielt, 1969, p.499.)

(5) Huwelijkscontract van 1 juni 1582 waarin als getuigen worden vermeld Jean Damiens, sieur de Moncheaux; madame Magdaleine de Warluzel, abesse de la maison et abbaye d'Hastières; madame Marie Martinis (Martigny?), veuve de messire Louis de Blondel, seigneur de Beauregard et Haultbois. (*Annuaire de la noblesse*, 1963, p.216).

(6) Artesië werd pas in 1659 bij Frankrijk ingelijfd. (Verdrag der Pyreneeën).

(7) De Grote Raad van Mechelen was het opperste gerechtshof van ons land. Zie desgewenst M. VAN TRIMPONT, *Wat is er van het leenstelsel?*, in *Gerardimontium*, 2005, nr.199, p.36-38.

(8) *Annuaire de la noblesse*, 1863, p.217.

heerlijkheden. Hij huwde in Atrecht met Marie de Bassée, dochter van Jean de Bassée heer van Lebas, en van Eléonore de Verloing die de dochter was van Jean de Verloing, heer van Esquieres, Pressy, enz. Hij overleed in 1637.

Adrien de Partz die in 1613 schepen van Geraardsbergen werd onder het burgemeesterschap van Willem Damman⁽⁹⁾. Hij bekleedde dit ambt ook in de jaren 1616, 1618, 1620, 1622 en 1627⁽¹⁰⁾.

Martin de Partz die kanunnik werd in Atrecht.

Jean de Partz en Marie de Bassée kregen zes kinderen, van wie twee zonen. De oudste, Jean-François (°1625), heer van Herlin, Esquieres, Pressy, verkreeg in 1673 van Lodewijk XIV de titel van ridder. Hij was lid van de Staten van Artesië⁽¹¹⁾. Hij stierf op 11 februari 1697.

Zijn oudste zoon, François-Joseph de Partz, geboren op 15 mei 1669, was heer van Esquieres, Crespy, Pressy, Herlin, Blerguineuse(?). Hij was ridder en lid van de adel van de Staten van Artesië. Hij was ook kapitein in een regiment van de legers van Lodewijk XIV en streed als dusdanig tegen Spanje. Als beloning voor de diensten door hem en zijn broers in het Franse leger gepresteerd, verhef Lodewijk XIV in 1712 de heerlijkheid Esquières tot markizaat. François-Joseph de Partz was in 1702 gehuwd met Jeanne-Isabelle de Beauafort (1677-1744)⁽¹²⁾, weduwe zonder kinderen van Guy de Moncheaux. Hij overleed in Atrecht op 9 juli 1756. Zijn achter-achterkleindochter, Caroline-Marie-Louise de Partz (°Esquières, 1814) huwde op 4 juni 1844 Lamoral-Alfred-Louis,

baron de Blondel de Beauregard de Viane (°Doornik, 6 april 1811), zoon van Eustache Joseph Marie die kamerheer werd van Willem I, koning der Nederlanden, en van Marie-Charlotte-Justine de la Motte Baraffe.

De Partz, burgemeesters van Geraardsbergen

Ons interesseert echter vooral de tweede zoon van het echtpaar Jean de Partz en Marie de Bassée, met name **Marc-Antoine de Partz**, heer van Buisserain. Geboren in Atrecht omstreeks 1630, trad hij anno 1654 in Geraardsbergen in het huwelijk⁽¹³⁾ met Cathérine-Nathalie d’Hembise. Zij was de dochter van Josse d’Hembise, heer van Ogierlande en Grysperre, burggraaf van Kortrijk, infanteriekapitein, en van Anne Damman die de dochter was van Willem Damman (†1639), gewezen burgemeester van Geraardsbergen, en van Petronella van den Eeckhaute, dochter van Gillis. De aan de stad vreemde edelman De Partz legde aldus nauwe familiebanden met de meest vooraanstaande Geraardsbergse adellijke families uit de zeventiende eeuw, met name Damman, Van den Eeckhaute en Van Waesberghe. Tussen 1600 en 1700 leverden deze vier families samen eenenvijftig maal een burgemeester of eerste schepen. Jonkheer Marc-Antoine de Partz werd hier burgemeester in 1664. Hij bekleedde die functie ook nog in 1666, 1667, 1669 terwijl hij in 1665, 1670 en 1670 schepen was. Hij overleed in Geraardsbergen op 4 december 1672 en werd begraven in de Sint-Adriaansabdij.

Zijn blazoën vertoonde de acht adellijke kwartieren, namelijk Partz, Feutre, Damiens, Habarcq, Bassée, Verloing, Morel, Boiaval. Het is bekend dat landvoogd Leopold-Willem, broer van de Habsburgse keizer Ferdinand III op 17 maart 1653 Geraardsbergen verpandde aan Karel IV⁽¹⁴⁾, hertog van Lorreinen en Bar, in ruil voor de vierhonderdduizend gulden die deze laatste van de koning van Spanje te goed had uit hoofde van militaire uitgaven. Het huis van Lorreinen mocht hier, tot aan de Franse revolutie, alle heerlijke rechten uitoefenen zoals de benoeming van de volledige magistraat, griffier en stadsontvanger, de rechtspraak, de inning der quota.

Belangrijke bestuursposten en hoge ambten in de stad werden bezet door de meest biedende, vooral edellieden en heren van seigneuries, doorgaans vreemd aan de stad. Zij wisten zich ruimschoots schadeloos te stellen op de kap van de reeds verarmde bevolking. De vijf grote oorlogen waarmede Lodewijk XIV tussen 1667 en 1714 onze provinciën teisterde lieten de bevolking achter in een staat van complete haveloosheid en bittere armoede. Maar de grote heren hadden geen oren naar de klachten van de bevolking, integendeel: “Gedurende het woelige tijdperk der Franse invallen hadden de schepenen door de vrouw-gagiste, prinses van Lillebonne, benoemd en meest allen bloedverwanten, allerlei knoerijen gepleegd”⁽¹⁵⁾. In een brief gedateerd 14 november 1718, klaagde zelfs een schepen, met name Gregorius

⁽⁹⁾ Over Willem of Guillaume Damman, zie desgewenst G. IMBO, *Guillaume Damman, 1575-1639*, in *De Heemschutter* (sinds 2004: *Gerardimontium*), jg.1999, nr.168, p.11-19.

⁽¹⁰⁾ In het ancien régime waren zowel burgemeester als schepenen edellieden zonet van de hogere burgerij. Onder de edellieden die in Geraardsbergen burgemeester of schepenen waren Charles van den Eeckhaute, Charles de Herselles, François van Yedeghem, Maximilien de Cerf, Antoon de Grutere, Christian de Brane, Gillis van Waesberghe, Willem Damman.

⁽¹¹⁾ Artesië was inmiddels Frans territorium geworden.

⁽¹²⁾ Huwelijkscontract van 23 september 1702.

⁽¹³⁾ Huwelijkscontract van 20 juli 1654.

⁽¹⁴⁾ In 1648 werden Lessen en Vloesberg en in 1650 Ninove aan dezelfde heer overgedragen.

⁽¹⁵⁾ V. FRIS, *Geschiedenis van Geraardsbergen*, Gent, 1911, p.225.

de Bremaeker, eigenaar van een oliewatermolen op de Kleine Dender en van een blekerij⁽¹⁶⁾, het geknoei aan met de financiën gepleegd door het stadsbestuur. Op 8 april 1720 vaardigde Karel VI een stipt reglement uit met betrekking op het bestuur van de stad. Het was echter boter aan de galg en op 15 juli 1769 dienden nieuwe maatregelen te worden genomen; deze werden echter eveneens met de voeten getreden⁽¹⁷⁾.

En wie waren toen die burgemeesters? Jonkheer Marc Antoine de Partz, heer van Buissertain (1667,1669); jonkheer De Grutere, heer van Idegem (1668); jonkheer Charles de Boudry (1670); jonkheer Charles de Colins, heer van Strijthout (1671,1672,1675,1677,1678,1680); jonkheer Arnout van Ursel (1673,1674,1679); jonkheer Wratislas Eusebius d'Hembise, heer van Ogierlande et d'autres lieux. (1681,1682); jonkheer Cornelis Damman, heer van Laetgoet en andere plaatsen (1683-1686, 1689, 1693, 1695); jonkheer Adriaan Wratislas de Partz (1691); jonkheer Michiel de Crane, heer van den Wyngaerde (1692,1694,1696,1700-1704); jonkheer Jean Baptiste Pyl de Bracle (1705); jonkheer Gilles de Partz (1712-1717). Als niet-edelman zien we advocaat Floris de la Court in 1706-1708 en 1710 evenals advocaat Dominicus Droesbeke in 1709 en 1711.

Marc Antoine de Partz en Cathérine Nathalie d'Hembise kregen negen kinderen van wie we speciaal vermelden Adrien-Wratislas, Jean-François, François-Liévin en Gilles-Corneille. Adrien-Wratislas de Partz is geboren in Geraardsbergen gedoopt in de Sint-Bartholomeus-kerk op 24 februari 1657. Hij huwde in Roermonde met N. Bordels. Hij was eerste schepen in Geraardsbergen

in 1686-1688, 1692 en 1694 en burgemeester in 1691. Hij overleed in deze stad op 8 augustus 1698 en werd begraven in de Sint-Adriaansabdij.

Zestien jaar lang, van 1695 tot 1711, is er geen De Partz op de post van burgemeester of schepen; dit was eerder al het geval, namelijk van 1628 tot 1668. Maar tussen 1712 en 1760 treffen we er telkens een De Partz aan, met uitzondering van de jaren 1718-1720 en 1723-1728. De jongste broer van Adrien Wratislas, Gilles-Corneille de

Partz was vijf opeenvolgende jaren burgemeester (1712-1717) waarna hij in 1721 en 1722 eerste schepen werd. Hij was afgevaardigde in het bestuur van het Land van Aalst. Deze Gilles-Corneille was heer van Buissertain, titel geërfd van zijn vader Marc-Antoine. Hij is geboren in Geraardsbergen en gedoopt in de Sint-Bartholomeuskerk op 24 oktober 1668. Hij huwde in Geraardsbergen op 12 april 1711⁽¹⁸⁾ met Barbe-Thérèse Damman (°1684). Daar deze een dochter was van Corneille Damman (kleinzoon van Willem of Guillaume) wiens

⁽¹⁶⁾ G. DE VOS, *Handvesten van het hospitaal*, nrs. 972 en 998.

⁽¹⁷⁾ V. FRIS, *op.cit.*, p.301,302.

⁽¹⁸⁾ Huwelijkscontract van 25 maart 1711.

vader Marc Antoine gehuwd was met Cathérine de Hembise die een dochter was van Anne Damman en Josse de Hembise, diende door de Kerk dispensatie te worden verleend om de inzegening van het huwelijk mogelijk te maken⁽¹⁹⁾. Gilles Corneille de Partz overleed in Geraardsbergen op 13 juli 1742 en werd, net als alle leden van deze familietak, begraven in de Sint-Adriaansabdij. Op zijn grafsteen prijken zestien kwartieren, acht voor De Partz (Partz, Bassée, de Feutre, Verloing, Damiens, Morel, Habarcq, Boyaval) en acht voor zijn echtgenote (Hembise, Damman, Oosterlinc, Van den Eechaute Grimberghe, Watripont de Cordes, Goetgebuer, Culsbroec, De Baenst). Gilles-Corneille had twee zonen, Jean-Paul die we later nog ontmoeten, en Octave.

In 1729 en 1730 is jonkheer **Alexandre Joseph de Partz** schepen. Hij was een zoon van François-Liévin voornoemd, een andere zoon van Marc-Antoine. Alexandre-Joseph werd geboren in Geraardsbergen en werd er gedoopt in de Sint-Bartholomeuskerk op 9 april 1697. Hij bleef ongehuwd en overleed in zijn geboortestad op 30 december 1740. Hij werd begraven in de Sint-Adriaansabdij en op zijn grafzerk prijken acht kwartieren, namelijk de Partz, Bassée, Hembise, Damman, d'Odrimont, de Sars, de Rantere en Vilain. François-Liévin werd de stamvader van de tak De Partz, burggraven van Kortrijk. Hij werd geboren in Geraardsbergen op 27 mei 1661 en er gedoopt in

de Sint-Bartholomeuskerk op 15 juni. Hij was heer van de Gruyte of Grysperre en van Ogierlande en algemeen ontvanger van het Land van Aalst. Hij was gehuwd met Philippine-Maximilienne d'Odrimont, dochter van Maximilien, cavalerie-kapitein in Spaanse dienst, en van Marie de Rantere⁽²⁰⁾. François-Liévin de Partz overleed in Geraardsbergen op 29 december 1724 en werd begraven in de Sint-Bartholomeuskerk. Op zijn grafsteen stonden acht kwartieren, enerzijds de Partz, de Feutre, Bassée, Verloing en anderzijds Hembise, Willems, Damman, van den Eechaute.

De kleinzoon van François-Liévin, Emmanuel-Charles-Gilles de Partz (1729-1773), burggraaf van Kortrijk, huwde in Geraardsbergen in 1758⁽²¹⁾ met zijn nicht Marie-Antoinette-Ursule de Partz (°Geraardsbergen, 1734), dochter van Jacques-Octave en Anne Cathérine Walckiers. Hij was heer van Ogierlande, Castanjeboom, Gits, Puttenberg, Wavere (Pepingen), Mennenbroeck, Streten, Langerode, Koutersbroeck; de eerste drie heerlijkheden kwamen van zijn vader Charles-François-Joseph, de overige van zijn moeder Caroline-Thérèse Spruyt, dochter van Jean-Bapiste.

Gilles de Partz, tweede zoon van Adrien-Wratislas, was burgemeester van Geraardsbergen van 1731 tot en met 1736. Waarschijnlijk is hij in dat laatste jaar, nog ongehuwd en vrij jong, overleden. Hij werd in de

schepenbank opgevolgd door zijn oom Jean-Baptiste de Partz (1660-1740) die in 1737 en 1738 voorschepen werd en het jaar daarop burgemeester.

De oudste zoon van Adrien-Wratislas, **Jacques-Octave de Partz** zetelde vijftien jaar lang (1740-1759) zonder onderbreking als schepen of burgemeester. Hij werd omstreeks 1690 geboren in Roermond. In 1727 huwde hij te Geraardsbergen met Marie-Cathérine Walckiers, dochter van Josse (1676-1747) en Catherine van den Brande (†1754)⁽²²⁾. Jacques-Octave de Partz overleed in Brussel op 10 december 1784. Hij had negen kinderen van wie de oudste drie, zonen, vóór hun vader overleden. Zijn tweede zoon, **Josse de Partz**, geboren te Geraardsbergen en er gedoopt in de Sint-Bartholomeuskerk op 22 januari 1730, was eerste schepen in 1755, 1756 en 1757 en burgemeester in 1758 en 1759. Hij overleed schielijk op 1 februari 1760, ongehuwd. Hij was de laatste De Partz die in Geraardsbergen een rol speelde als politieke figuur. Hyacinthe-Jacques-Jean de Partz, derde zoon van Jacques-Octave, werd geboren in Geraardsbergen in 1732 en gedoopt in de hoofdkerk op 1 juni van dat jaar. Aan de Leuvense universiteit werd hij licentiaat in de rechten en baccalaureus in de godgeleerdheid. Als jong priester werd hij reeds op 24 mei 1757 aangesteld tot kanunnik van Sint-Rombouts te Mechelen. Aartsbisschop De Frankenberg benoemde hem tot zijn secretaris

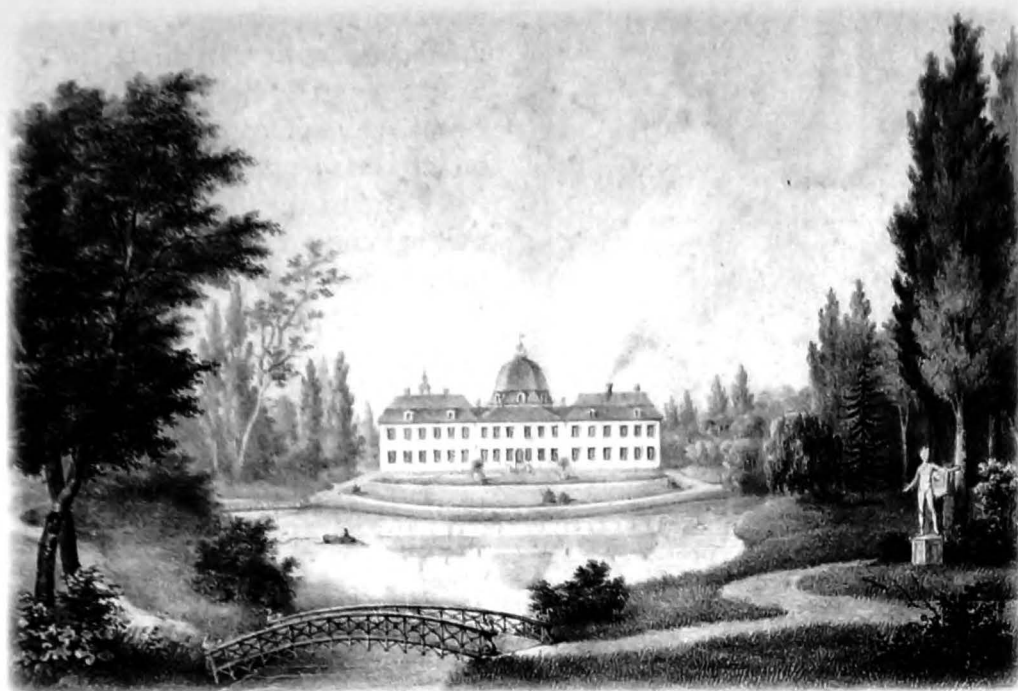
⁽¹⁹⁾ Schematisch voorgesteld ziet de verwantschap eruit als volgt:

1. Guillaume Damman x Petronille van den Eechaute
- 2.1. Wratislas Eusèbe Damman x Marie le Boiteulx,
- 2.1.1. Corneille Damman x Marie Fl. de Monpesson,
- 2.2. Anne Damman x Josse de Hembise,
- 2.2.1. Cathérine de Hembise x Marc Antoine de Partz
3. Barbe-Thérèse Damman x Gilles de Partz

⁽²⁰⁾ Marie de Rantere was de dochter van Philips de Rantere, licentiaat in de rechten, die schepen van Geraardsbergen was in 1621, 1623, 1664 en eerste schepen in 1641, 1654, 1655 en 1662. Hij is er ook ontvanger geweest in 1625, 1627, 1638 en 1643.

⁽²¹⁾ Huwelijkscontract van 26 juli 1758.

⁽²²⁾ Over het geslacht Walckiers, zie desgewenst G. IMBO, *Het geslacht Walckiers, 18de-eeuwse kapitalisten (...)*, in *De Heemschutter*, jg.2003, nr.190, p.30-34.

Afb. 2: Oude prent van het kasteel van Viane (litho Jean-Baptiste Madou (1796-1877))

in 1759 en bevorderde hem tot "gegradueerd kanunnik van adel" op 3 februari 1764. Het jaar daarop, namelijk op 22 mei 1765 werd hij kerkelijk raadgever bij de Grote Raad van Mechelen. Krachtens patentbrieven de dato 7 november 1769 werd hij aangesteld tot proost van het kapittel van de Sint-Romboutskathedraal. Hij overleed in Mechelen op 27 december 1781 en werd begraven in het koor van deze kathedraal.

Jean-Paul de Partz, de oudste zoon van Gilles-Corneille en Barbe Damman, is geboren in Halle en werd er gedoopt op 24 april 1712. Na het overlijden van zijn vader in 1742, werd hij heer van Buissertain (Artesië). Hij was ontvanger van de "Twee steden en het Land van Aalst". Op 12 september 1744 werd te Brussel het huwelijkscontract opgesteld voor zijn echtverbintenis met Marguérite-Joséphine-Eléonore Devenish d'Athlone. Het huwelijk werd ingezegend de daaropvolgende

3de oktober in de parochiekerk van Pepingen. De bruid was de dochter van Jean-Jacques, markies Devenish d'Athlone, luitenant-veldmaarschalk in de legers van de Oostenrijkse keizers Leopold I (1658-1705), Jozef I (1705-1711) en Karel VI (1711-1740), en van Anne-Angélique de Fourneau, weduwe van Philippe-François de Fourneau, graaf van Cruykenburg. Jean-Jacques Devenish d'Althone was gouverneur van Kortrijk en Karel VI maakte hem markies bij patentbrieven van 17 september 1735. Uit deze adelbrieven blijkt dat hij afstamt van een illustere Ierse familie (zijn moeder was een O'Connor van koninklijke bloede), dat hij zeer jong zijn geboorteland (Afb.1) verliet om in de legers van keizer Leopold I tegen de Turken te strijden, dat hij verschillende veldslagen meemaakte in het keizerrijk, in Hongarije, in de Nederlanden (23). En om even in detail te treden: op 17 december 1708 *un corps de troupes impériales du palatinat, commandé par Athlone, fut*

envoyé à Grammont pour fourrager dans les environs Gammerages (24). Het is deze Jean-Jacques Devenish d'Athlone die de heerlijkheid Viane verwierf. (zie ook onder "De kasteelheren van Viane"). Hij overleed er op 2 juli 1758 en hij werd begraven in de kerk van Viane.

De (kasteel)heren van Viane

De 14de-eeuwse kroniekschrijver G. de Guise wiens geschriften in 1830 uit het Latijn in het Frans zijn vertaald en aangevuld door markies De Fortia d'Urban, verwijst naar een kasteel dat reeds in 870 zou hebben bestaan in Viane(25).

In de 14de en 15de eeuw behoren de heren van Viane tot het geslacht Reigersvliete respectievelijk Luxemburg.

In 1548 vinden we **Jan van Egmont**, gehuwd met **Francisca van Luxemburg**, als heer van Viane. Hun nakomelingen bleven aan tot de Egmonts van hun rechten vervallen werden verklaard nadat ze in 1632, samen met andere edellieden, plannen hadden gesmeed om, met de hulp van Frankrijk, de Spanjaarden te verjagen en een onafhankelijke staat op te richten.

Vanaf ca.1650 :

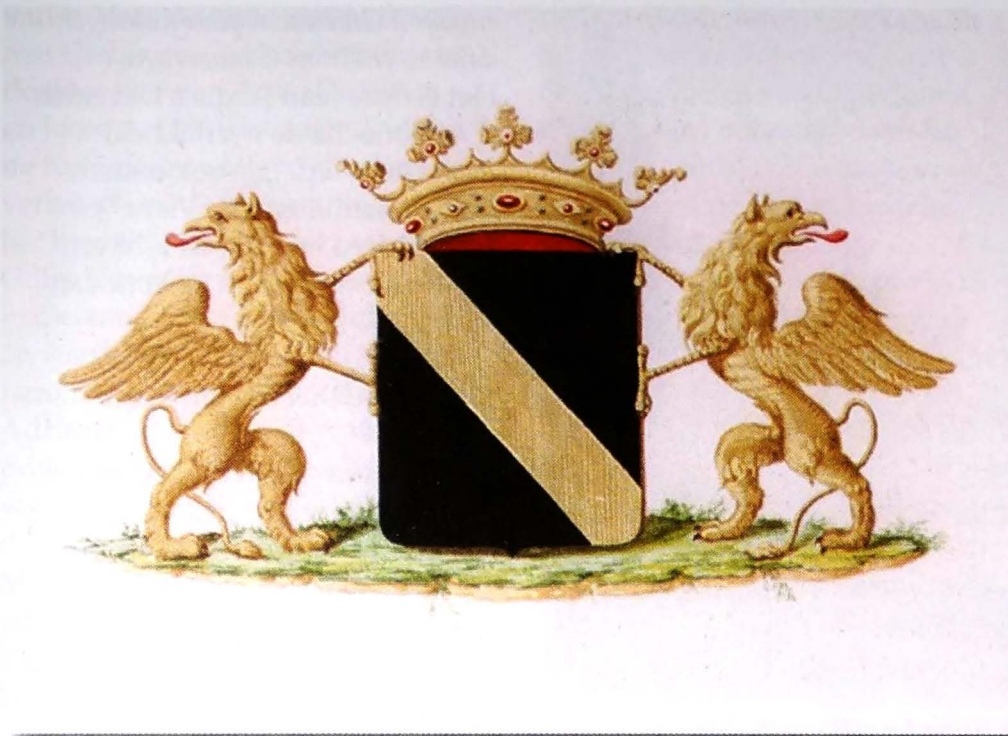
Jean-Jacques Devenish d'Athlone gehuwd met Anne de Fourneau de Cruykenburgh. In de 17de eeuw verwierf, zoals eerder gemeld, Jean-Jacques Devenish d'Athlone de heerlijkheid Viane aan dewelke de status van markizaat werd verleend.

Jean-Paul de Partz (1712-1758) gehuwd met Marguérite Devenish d'Athlone (1712-1797) Jean-Paul de Partz liet het nu

(23) F.G. GOETHALS, *Dictionnaire généalogique...*, t.I, p.360-364.

(24) A. DE PORTEMONT, *Recherches historiques sur la ville de Grammont en Flandre*, Gent, 1870, dl.I, p.149.

(25) M. VAN TRIMPONT, *Het land en de baronie Boelare*, Geraardsbergen, 1998, p.87.

Afb. 3. Wapenschild van Eustachius Josephus Maria Baron De Blondel de Beauregard van Viane (1816)

nog bestaande kasteel van Viane bouwen (Afb.2). Dit zou omstreeks 1750 plaats hebben gevonden, maar de vooralsnog oudst bekende plannen ervan dateren van 1762. Het oorspronkelijke kasteel zou in de 16de eeuw helemaal met de grond gelijk zijn gemaakt door de hertog van Alva.

Marguérite Devenish verwierf op 17 april 1760 de titel van markiezin, dit na het overlijden van haar ongehuwde broer, en op 14 juli ontving zij de diploma's waarbij de titel van markies werd toegekend aan haar oudste zoon Leopold-Joseph-François onder de naam Partz-Devenish, met aangepast wapenschild 'Devenish-Fourneau de Cruykenburg', gevierendeeld met o.m. dominant middenschild met stappende luipaard van De Partz en getopt met de markieskroon.

Jean-Baptiste (de) Blondel de

Beauregard (1737-1803) gehuwd met Reine de Partz (1746-1814)⁽²⁶⁾ Jean-Baptiste (de) Blondel, geboren in Dowaai (Douai), is de zoon van Joseph de Blondel de Beauregard (ook Jean-Baptiste Ier, dit le baron de Blondel) en van Robertine de Mortagne-Landas. Hij was officier in dienst van de Franse legers. Hij was ook afgevaardigde van de adel bij de Staten van Artesië. Reine de Partz overleed in haar kasteel te Viane.

Eustache Joseph Marie de Blondel de Beauregard de Viane (1775-1848) gehuwd met Marie Charlotte de la Motte Baraffe (1790-1848) Eustache de Blondel (Afb. 3) is het jongste van de drie kinderen, allen zoons, van Jean-Baptiste voornoemd. Hij is geboren op het kasteel van Viane. Hij is er ook overleden net als zijn echtgenote enkele maanden voordien. Zij werden bijgezet in een destijds prestigevol maar vandaag sterk

vervallen mausoleum. Eustache was lid van de Ridderschap (in het Frans: Ordre  questre) van Oost-Vlaanderen en via een nieuwe adelsbrief werd zijn baronstitel bevestigd met bovendien een toelating voor naamswijziging die de toevoeging "Viane" inhield (1819). Hij was burgemeester van Viane van 1818 tot 1823 en in 1824 werd hij kamerheer van Willem I.

Lamoral Alfred de Blondel de Beauregard de Viane (1811-1876) gehuwd met Caroline-Marie de Partz de Pressy

Lamoral de Blondel is, als enig kind, geboren in Doornik maar hij overleed in Viane. Zoals eerder gemeld (blz. 18) was zijn echtgenote een verre verwante.

Hij was burgemeester van Viane van 1861 tot aan zijn dood in 1876 (1877?).

Alphonse Marie Ernest de Blondel de Beauregard de Viane (1848-1912) gehuwd met Marie Hortense Van Belle (1869-1939)

Alphonse de Blondel is geboren op het kasteel van Viane maar hij overleed in Elsene. Op het einde van zijn leven huwde hij met landbouwersdochter Marie-Hortense Van Belle na een jarenlange relatie. Uit hun relatie werd in 1892 een zoon geboren, Edouard, die in 1931 zonder nageslacht overleed⁽²⁷⁾. Alphonse de Blondel was burgemeester van Viane in 1877-1885 en in 1896-1902.

Het kasteel van Viane werd op 10 oktober 1919 via het ambt van notaris Rens te Geraardsbergen verkocht aan landbouwer Jan Poelaert.

⁽²⁶⁾ Over Blondel de Beauregard, zie M. VAN TRIMPONT, *Voorouderreeks...*, Afl.10, Alphonse de Blondel de Beauregard de Viane, in *De Heemschutter* (sinds 2004: *Gerardimontium*), jg.2002, nr.183, p.27. Deze bijdrage brengt een voorouderreeks tot in de 13de eeuw.

⁽²⁷⁾ Bij M. VAN TRIMPONT, *Voorouderreeks...* (op.cit.), p.27, staat verkeerdelijk "Uit dit huwelijk", maar dit zal wel een lapsus zijn geweest. Het huwelijk had immers plaats op 28 februari 1912 terwijl zoon Edouard geboren is in 1892. Ter gelegenheid van dit huwelijk werd Edouard evenwel door de baron als zijn zoon erkend.